

Minden este megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kladóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64-66. Telefonszám 61
Előfizetési árak: Évente 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej, havonta 25 lej, egy hétre 6 lej

Első évfolyam — 51. szám

Szerda

Cluj-Kolozsvár, 1932. augusztus 17

Már az állam is

odajutott, hogy konvertálnia kell az adósságát. Ezért veszik fel a kölcsönt, a másfélmilliárdos svájci kölcsönt. Jól teszik. A pénzügyminiszter kijelentése szerint az állam adósságai annyira nyomasztók már, hogy okvetlenül szükség volt erre a kölcsönre.

Hát rendben van. Akármilyen nagy fáradtságba is került a kölcsön megszerzése, jó, hogy meg van. A fontos, hogy aztán megfelelően gazdálkodjanak vele.

Mironescu miniszter bejelentése szerint legelső sorban a nyugdíjasok és tisztviselők elmaradt fizetéseit és nyugdíjait fogják kifizetni ebből az összegből. Helyes és okos dolog. Épen ideje, hogy megkapják már régen esedékes illetményeiket ezek a nyomorult páriák. Eleget vártak rá. Szégyen volt az államra ez a hosszas várakoztatás. Dehát most talán, talán...

A program szerint a többi adósságot konvertálni fogják. Aha, már az állam is. Jól van, helyes. A gazdák konverzióját már megcsinálták. Rendben. Az állam konverzióját is elfogadjuk. Még mindig jobb, ha akármilyen keveset ígér az adósságából az állam, mintha semmit sem fizet. A konverzió esetén azonban fizethet is valamit. Pláne a másfélmilliárdos kölcsönből. Mert az állam konverziója mindenestre más kell, hogy legyen, mint a magánosok konverziója.

Hanem ha már az állam is konvertál, akkor igazán illő, hogy a városi adósságokat is konvertálják. Mert teljesen igaztalan dolog, hogy a városi polgárságot nullifikálják, semmibe nem veszik, azoknak nem jár semmilyen kedvezmény. A város lakosságának csak fizetnie kell, de annak nem fizet senki. Sem az állam, sem a mezőgazda. A kereskedő, az iparos, a vállalkozó várhatja a pénzét, nem kapja meg. Ellenben neki fizetnie kell. S ha nem fizet, könyörtelenül behajtják.

Ez így már nem mehet tovább. Ha az állam is rájött már arra, hogy konvertáljon, akkor adjon módot és alkalmat a városi adósságainak könnyítésére is.

Sürgősen meg kell szavazni a városi adósság konverziós törvényét úgy, ahogy azt az egyes érdekképviselők már régóta kérik, követelik. Mert ellen esetben a városi lakosság teljesen elvérzik a bírhatatlan terhek alatt.

A másfél milliárdos kölcsön hatása a politikai életben

A kormány külön nyilatkozatban fogja ismertetni a kölcsön részleteit

BUCURESTI. Ha a kormánynak eddig aránylag könnyű szerepe volt, most tapasztalni fogja a nehézségeket is. Letagadhatatlan, hogy

a kormány az ellenzék támadásával szemben a svájci kölcsön megszerzése által presztizsét nagyban emelte.

Nem az összeg a fontos a mai nehéz időkben, mikor az összes politikai körökben azt mondják, hogy az idegen piacon még egy cent sincs, hanem az, hogy a kormány kölcsönt tudott szerezni. Ez az, amit a kormánybeliek különösen hangsúlyoznak a kölcsönre vonatkozólag. Ugyanakkor természetesen levonják a következtetést, hogy miután Jorga helyét egy parlamentáris kormány vette át, a külföld hangulata teljesen megváltozott Romániával szemben. Mig előbb szóba sem akartak Romániával állani, most még pénzt is adnak, nagyon kedvező feltételekkel.

De — mondják a kormánybeliek, — ez a kölcsön más haszonnal is jár. Meg fog látszani a hatása a pénzügyi életben, a stabilizációs egyezmény alapján s bizonyítani fogja, hogy

Románia nagyon messze van még attól az állapottól, melyet Rist tüntetett fel.

Vannak a külföldi pénzügyi körökben még mindig olyan tőkecsoportok, amelyek nem idegenkednek attól, hogy Romániába pénzt helyezzenek el.

Ennek a kölcsönnek más célja is van.

A kölcsön által a kormány a pártok közti régi ellenségeskedést is szeretné megszüntetni.

Az ellenzék most is ellenzéki magatartást tanusít a kölcsönrel szemben. Jellemző, hogy a liberális párt az egyedüli, amelyik óvatosan bánik a kérdéssel. Az összes többi párt támogatja a kormány kölcsönét. A „Viitorul” még semmit sem közölt mostanáig, csupán egy rövid hírt adott le s abban azt írja, hogy nincs megelégedve azzal, hogy a kölcsönkötését hamarabb közzé tették, mint amielőtt az egyezményt aláírták.

Azok közül, akik az ellenzéki kampányt vezetik, különösen a

gyorgyisták válnak ki. Hivatalos lapjuk azt hangoztatja, hogy a politikai kölcsönök megszerzésében a nemzeti parasztpártiak ugyanazt az utat követik, mint a megelőző kormányok.

A kormány a kölcsön kérdésében külön nyilatkozatot fog tenni legközelebb.

Ugy Vajda, mint Mironescu alkalmat találnak majd, hogy a szükséges magyarázatot megadják.

A liberálisok minden erejüket a trónbeszéd megvitatására összpontosítják.

A másik nagy probléma tárgyalása, amely ezután következik, a konverzió módosítása lesz, az elé nem fognak akadályt gördíteni. A liberálisok ugyanis szintén rokonszenveznek a konverzió módosításával.

Ha a kormány a trónbeszéd körül liberális ellenzékre talál, a konverzió módosítása ügyében viszont összeütközik a lupistákkal és a gyorgyistákkal, akikhez természetesen hozzá lehet még számítani C. Argetoianut is.

Amint az előjelekből meg lehet állapítani a politikai élet érdekes változatokat ígér.

Amerikában már vége van a gazdasági válságnak

NEWYORK. Az egyes amerikai városokból egyre kedvezőbb hírek érkeznek a kereskedelmi és ipari élet vezető tényezőitől. Mind több és vezető tényezőitől. Mind több és több jel mutatja, hogy a hosszú

idők óta tartó gazdasági válság kezd lényegesen enyhülni.

A gazdasági körök optimizmusa indokolt. A Wall Street körében hétfőn nagy megelégedést keltett a gazdasági javulás első látható jele. Newyork és Északkarolina államok selyemgyárainak szövetsége közzétette legújabb jelentését, amely szerint két év óta most először történt, hogy

a gyárak jelentős megrendeléseket kaptak

és azért az üzemek kívül helyezett gyárakat ismét üzembe kellett helyezni és igen sok munkást vettek fel. A jelentés megállapítja, hogy a gyárak a munkások bérét 8-10 százalékkal felemelték.

A selyemgyárak szövetségének jelentése az értéktőzsdén sem veszítette el hatását és valamennyi értékkategóriában hétfőn

ismét nagyobb áremelkedések mutatkoztak.

Az értéktőzsde újabb hosszomzalmát után csaknem teljes mértékben megtérültek azok a vesztesé-

gek, amelyek a múlt hét utolsó tőzsdénapiján keletkeztek. A hétfői árfolyamok ismét elérték a multheti legmagasabb árnívót. Az értékpiacon hosszomzalmához nagymértékben hozzájárult az a körülmény is, hogy a buzipiacon és a többi árutőzsdéken szintén nagyobb áremelkedések voltak.

A selyemgyárakéhoz hasonló munkaalkalom jelentkezik a többi szakmában is s így valóban remélhető, hogy a

gazdasági válság már végét járja.

Ezek a hírek megerősítik és alátámasztják Chapin kereskedelmi miniszter multkori nyilatkozatát, amelyben a kereskedelmi miniszter nagy optimizmussal jelentette be az amerikai gazdasági helyzet közelről várható változását.

Elhalasztották a világ-gazdasági konferenciát

LONDON. A „Daily Telegraph” közlése szerint az Egyesült Államok területén megtartandó új világgazdasági konferenciát csak az elnökválasztás lezajlása után tartják meg.

Kiépítik újra az orosz-bolgár kapcsolatot

BUCURESTI. Illetékes politikai körök értesülései szerint a bolgár és a szovjet kormány közt tárgyalások folynak a diplomáciai összeköttetések felvételére, valamint egy kereskedelmi egyezmény megkötésének érdekében. Ezen egyezmény értelmében Bulgária dohányt szállít Oroszországnak, Oroszország pedig petróleumot ad Bulgáriának.

Egy ezredes megölte a feleségét, mert az költekező volt

PÁRIS. Páris előkelő köreit külföldi gyilkosság tartja izgalomban. Egy ezredes, aki kilenc éve, hogy házas,

meggyilkolta feleségét, állítólag azért, mert az asszony igen költekező volt,

s a háztartási pénzből tartotta fön a nővérét és három gyermekét is. Az ezredes családjában a veszekedések napirenden voltak emiatt. A napokban szintén hasonló veszekedés folyt le, ami aztán annyira elfajult, hogy a feldühödött ezredes hat revolverfolyóval lelötte a feleségét. A cseléd a veszekedést és a lövés zaját hallotta. De nem tehetett semmit urnője megmentésére.

Az ezredest a gyilkosság óta nem látják sehol. Azt hiszik, hogy öngyilkossá lett.

Varsóban megismétlődött a Lindbergh-féle gyermekrablás

VARSO. A város lakosságát vakmerő rablás döbbsentette meg, amely a kis Lindbergh-baby tragikus sorsára emlékeztet. Az amerikai konzul alig 4 éves leányát a kis Patrice Mac Milent

a népkertből, ahol a nevelőnője társaságában sétált, elrabolták.

A rendőrség a nyomozást azonnal bevezette. Estére el is fogtak egy fiatal nőt, aki régebben, mint szobalány volt alkalmazva a konzulnál. Mintegy 2 hónapja elbocsátották valamilyen ügyből kifolyólag s akkor megfenyegette a konzul családját, hogy bosszút fog állni a rajta esett sérelemért.

Egy soffört is elfogtak, aki feleségül vette ezt a szobalányt, azonban teljesen ártatlanoknak találták őket ebben a rablásban. A rendőrség erőlyesen nyomoz a gyermekrablók után.

— Rálőtt a trombitás ifjura, mert zavarta a csendet. A newyorki rendőrbíró felmentett egy vádlottat, aki több revolverlővést adott le egy szemközti lakásban trombitán gyakorló ifjura. A lövések szerencsére célt távesztettek. A bíró indokolásában kijelentette, hogy a vádlott „tettével hálára kötelezte a környéket.” — Nálunk sem ártana valami retorziót léptetni életbe a csönd ellenségeivel szemben.

Az aranypiacon is bekövetkezett a mélypont

Ékszerészek, fogorvosok, magánosok egyaránt panaszkodnak

CLUJ-KOLOZSVÁR. A nagy közönségnek egy tekintélyes rétege fel fog csodálkozni, hogyhát mi az, Kolozsvárt is van aranypiac s ha van, az aranypiacon mégcsak most következett be a mélypont. Ilyenformán van valahogy. Kolozsvárt is van aranypiac, az ékszerészek, zálogosok, fogorvosok és magánosok közötti forgalom arányában. És ebben a forgalomban körülbelül most következett be a mélypont.

Pár hét óta ugyanis a kolozsvári aranypiacon a változás annyira kis méretű, hogy ilyen még egyáltalán nem volt a legutolsó időkben sem.

Egyesek szerint a csekély kínálat, a másik verzió szerint a vevők tartózkodása okozza, hogy a forgalom annyira jelentéktelen lett.

Mindenesetre az aranypiac vevőinek a száma teljesen lecsökkent s ennek következtében

az arany-feldolgozó iparban teljes munkahiány mutatkozik.

Uj ékszerekben a kereskelet egészen minimális. Az új gyártmányokkal szemben ugyanis meglehe-

tős tartózkodás nyilvánul. Nemcsak azért, mert ezidőszereint kevesen rendelkeznek drágább aranytárgyak vásárlásához szükséges nagyobb összegekkel, hanem abból az okból is, mert akinek csak kisebb összeg áll rendelkezésükre,

inkább a zálogházakból vagy magánkézből vásárol.

De a forgalom csökkenését az is okozza, hogy jobb kézben levő aranyáru nem kerül piacra, főleg amiatt, mert magasabb áron történtek ezek a vásárlások, úgyhogy most már csak az alacsonyabb árakra való tekintettel sem akarják azokat értékesíteni.

Az ékszerészek viszont a nagy pangásra való tekintettel olyan minimális értéket fizetnek, hogy azért senki sem ad el ékszereket.

Ilyen körülmények között aztán egyaránt nagy a panasz úgy az ékszerészek, mint a magánosok, harmadszorban pedig a fogorvosok részéről a magánpiac forgalmának legrendszeresebb és legbiztosabb vevői voltak.

Hitlerék támadják Hindenburgot és von Papent

Elhalasztották a nemzeti szocialista konferenciát

BERLIN. Hitlernek Hindenburg elnökkel és a jelenlegi kormánnyal való tárgyalásai meghiusulása után.

a nemzeti szocialisták heves ellenzéki magatartásba csaptak át.

Ezt a magatartást nagyon világosan és tisztán juttatja kifejezésre a „Der Angriff”, a nemzeti szocialisták hivatalos lapja.

A lap tegnap esti száma minden cikkében von Papent és Hindenburgot támadja olyan hangon, amely a személyes sértésekben sem válogat.

Goebels, a nemzeti szocialisták egyik vezére például azt írja az egyik cikkben, hogy Hindenburg elnök magatartása Hitlerrel szemben egyenesen lealázó és megbecsülőtlenítő volt.

Az a tény, írja Goebels, hogy a hatalomnak a nemzeti szocialisták

részére való azonnali átengedését visszautasította, utolsó rémült vonaglását jelenti egy haldokló klikknek az ujonnan felemelkedő hatalmas erővel szemben. Goebels felteni a kérdést ironikus célzattal, hogy vajjon mit gondolt von Papen, amikor Hitlernek az alkancellári tisztét ajánlotta fel. Von Papen tapasztalni fogja az egész nemzeti szocialista Németország menthetetlen ellenállását.

BERLIN. A hitlerista vezetők konferenciájának elhalasztása.

A német nemzeti szocialista párt vezetőinek gyűlését, amely keddre és szerdára volt kitűzve, bizonytalan időre elhalasztották. Ahogy hírlik, ezen a gyűlésen Hitler elő fogja terjeszteni azokat a módokat, amelyekkel harcolni fognak a kormány ellen.

Apró hirdetések

Egy szó ára 1 lej; vastagabb betűvel 2 lej.

KIADÓ fabunkolatos udvari helyiség lámpákkal, tükrökkel. Női fodrászatnak és kozmetikának nagyon alkalmas. Cim: Str. Memorandului 4.

KERESEM intelligens fiatal urileány ismeretségét, mivel szabad időmet kellemesen eltölthetném. „28 éves” jelígre.

EGY hónap alatt megtanulhat mandolínolni nagyon jutányos árért. Hotel Transsylvania, Fülöpnl.

16 ÉVES négy középiskolát végzett leány szerény fizetés mellett állást keres. Ajánlatokat „Szerény” jelígre a kiadóba kérek.

BUTOROZOTT szoba vízvezetékekkel 2 személy részére 1000 lejért kiadó. Cim a kiadóba.

MELYIK FIATAL urileány vállalkozna vigkedélyű fiu séta- és mozipartnere lenni? Leveleket „unalmas egyedül” jelígre a kiadóba.

SZÉPFEKVÉSÜ házastelek, nagyon szép gyümölcsösökkel eladó a Szondi-uccában. Értekezni Szabónál, Farkas-ucca 8.

IRÓGÉPET keresek bérbe. Cim a kiadóba.

Egy ismert motorversenyző szerencsétlensége

BUCURESTI. Tegnap este borzalmas motorbicikliszerencsétlenség történt a sosszén. Egy autógyors iramban haladt a város felé, amikor egy másik autó kanyarodott át az uccán, amely hirtelen megállásra késztette. Az autó után egy motorbicikli jött, amelynek már nem volt ideje, hogy megálljon vagy kikerülje az autót, úgy hogy rettenetes erővel vágódott az előtte levő autó hátsó feléhez. A motorbicikli vezetője, a versenyekről ismert Munteanu, ki az ütközés következtében az utolsó árokba repült társával együtt. Mindkettőjüket beszállították az egyik kórházba. Állapotuk súlyos.

RÁDIÓ

SZERDA, augusztus 17.

Bucuresti. 13. Gramofon. 14. Gramofon. 18. Rádió zenekar. 19.10: A hangverseny folytatása. 20: Rádió szabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Tannhauser, Wagner operája gramofon. — Budapest. 11.15: Hangverseny. 14: Déli harangszó. 14.05: Hangverseny. 18: Rádió kvintet. 19.15: Felolvasás. 19.45: Postás zenekar. 21: Kurucdalok. 22.15: Az olasz operák mesterei. 1.25: Gramofon. — Bécs. 13.30: Cerdá zenekar. 14.40: Gramofon. 18.55: Vegyes hangverseny. 25.55: Zongora. 1.10: Táncezene.

— Ezüstdinár Jugoszláviában. A jugoszláviai szkupsina a napokban törvényjavaslatot fogadott el, amely szerint 50 dinárosok verését határozták el 550 ezer dinár értékben. A pénzverés tiszta jövedelmét az állam régi tarozásának fedezésére fordítják.

Ugy, ahogy Ön képzeleli

jó és olcsó lap a

minden kedves olvasó könnyen hozzájuthat
1 lejért!

4 tömör oldalon, a legújabb világ- és helyi eseményeket közli. Hírforrása gyors és megbízható.

Egyedüli olcsó és jó napilap!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Reg. Ferdinand 64—66. Telefon: 61. (Mayer-nyomda).

Szamosujvári, csabai, debreceni

száraz kolbász, prima minőségben a legolcsóbb
:: napi áron beszerezhető ::

DELICATESSE

Regele Ferdinand No. 16

HIREK

Főszerkesztő: S. NAGY LÁSZLÓ
A szerkesztésért és kiadásért felel:
MAYER ANTAL

Naptár Augusztus. 17. Szerda. Róm.
katn. Jácint, Anasztáz, Prot.
Betram. Görög. M. Miron. Izs. 14. Ab.

Erdély ezüstkora. Jóka megállapítá-
sa szerint Erdély annak idején arany-
korát élte. Minthogy a legújabb hírek
szerint a Romániába érkezett száz láda
ezüst pénzből Erdélyre is jut vagy har-
minc láda szép új tallér, az elkövetke-
ző időket nyugodtan nevezhetjük —
Erdély ezüst korának.

Amerikában óriás-loddárt fognak csi-
nálni. Mi nekünk még törpe lejekre sem
telik.

Fordított világ. Bulgária dohányt
szállít a szovjetnek. Eddig úgy tudtuk,
hogy a szovjet látja el dohányjal euró-
pai híveit.

— Mit gondolnak, miért halasztották
el a világ gazdasági konferenciát?
— Mert a konferenciázó uraknak még
nem jutott válságba a zsebük.

Könyvadás. Egy előkelő vidéki ur
bemege a könyvkereskedésbe.

— Nehány könyvet szeretnék venni.
— Valami könnyebb olvasmányt pa-
rancsol, — kérdi a könyvkereskedő.
— Ó nem muszáj, hiszen künn van
az autóm is.

— Időjárásjelentés. A budapesti
meteorológiai intézet időjárásje-
lentése szerint továbbra is meleg
idő várható esetleg nyugaton ziva-
tarokkal.

— Inspekciós gyógyszerárak:
Lukács D. Unió u. Minerva Ferenc
József-ut. Dr. Olariu Deák Fe-
renc-ucca.

— Egy kereskedelmi hivatalnok
szerencsétlensége. David Hersko-
vics hivatalnok a Berinde parkon
áthaladó vicinális vonatból menet-
közben kiugrott. Olyan szerencsét-
lenül esett a sincre, hogy kopo-
nyazuzódást szenvedett. A Brán-
covan kórházba szállították, ahol
még most is eszméletlenül fekszik.

— Munkaadók figyelmébe. A
munkásbiztosítónál történő beje-
lentésekhez a szükséges blanketta
magyar nyelven is kapható Albert
Nándor (Kossuth L.-u. 7.) és Katz
Jenő (Deák F.-u. 37.) papirkeres-
kedésben. Egy blankettán több al-
kalmazott is bejelenthető. A beje-
lentési határidő rövid.

— Ahol megelégedettek és bol-
dogok az emberek. Londoni sta-
tisztika szerint a válóperek száma
1931-ben Angliában 4522, Canadá-
ban 687, az Egyesült Államokban
pedig 195.939 volt. A boldog há-
zasságok hazája az „Edward her-
ceg sziget” lehet, amelynek 93.728
főnyi lakossága körében mult év-
ben csak egyetlen házasságot bon-
tottak fel.

— Működnek a kerékpártolva-
jok. Érsek István Ferenc József-ut
46. szám alatti lakos feljelentést
tett a rendőrségen ismeretlen tettes
ellen, aki ellopta 2000 lejs kerék-
párját. A rendőrség a feljelentés
ügyében bevezette a nyomozást.

Zátonyra futott egy személyszállítóhajó a newyorki kikötő közelében

NEWYORK. A newyorki kikö-
tő közelében egy személyszállító
hajó zátonyra futott. A hajó szik-
ratáviró állomásán azonnal segít-
ségére siettek. A süllyedő hajó 145
utasát sikerült megmenteni.

Különös intézkedés az autóbusz és teherautótulajdonosok adófizetésének ellenőrzésére

CLUJ-KOLOZSVÁR. A pénz-
ügyigazgatóság elrendelte az összes
illetékes hatóságoknak, hogy
amennyiben az autóbusz és teher-
autótulajdonosok nem fizették be
az esedékes adójukat, szigorubb-
nál szigorubb intézkedéseket lép-

tessenek életbe. Ami az ellenőrzés
könnyebbé tételét illeti, elrendeli,
hogy az autótulajdonosok az ösz-
ses eddigi adónyugtájukat ma-
gukkal hordják és azokat az ellen-
őrző hatósági közegeknek kívánat-
ra kötelesek felmutatni.

Rendületlenül kitart példátlanul olcsó áraival

CZINK

festő és vegytisztítógyára.

A válság megszünteti a hölgyek hisztériáit.

Általában azt tartják, hogy a
súlyos gazdasági válság tönkre-
teszi az emberek idegeit és fo-
kozza a súlyos idegbajok számát.
Ugyátszik, ez nincs egészen így.
Az angol orvosszövetség jubilá-
ris kongresszusán a legkülönbö-
zőbb specialisták számoltak be
szakuknak mai állásáról. Mind
panaszokodnak a gazdasági vál-
ság miatt. Az elszegényedett em-
berek nem tudják magukat drá-
ga specialistákkal kezelteni.
Egészen különös a helyzet az
ideggyógyászat terén. A nagy
kinjunktura idejében az előkelő
társaságbeli hölgyek körében
valósággal divat volt a kisebb-
nagyobb fokú idegbaj. Minden
valamirevaló társaságbeli hölgy-
nek megvolt a maga drága ideg-
orvosa, akivel kezelte magát.
Ez az állapot most megszűnt. A
divatos ideg orvosok nem keres-
nek, egyszerűen azért, mert a
hölgyek idegbajai, hisztériái a
súlyos gazdasági viszonyokra
való tekintettel kimentek a di-
vatból. Olyan rosszul megy a
társaságbeli hölgyeknek, hogy
még arra a mindennapi kis hisz-
tériára sem telik nekik. Az orvo-
sok persze rezignáltak vették tu-
domásul ezt a bejelentést.

A legolcsóbb
a legjobb
a legszebb
a legrégebb
képes családi lap

Erdélyi Szemle

Szépirodalom
művészet
tudomány
közgazdaság
színház-mozi
sport

— Óriás-dollárt nyomnak Ame-
rikában. A csikágói világkiállítás
legnagyobb attrakciója egy óriási
dollárbankjegy lesz. A monstre-
dollárt három méter 60 cm., hosz-
szúra és másfél méter szélesre ter-
vezik. Előállításához 10 millió
értékű forgalomból kivont bank-
jegyet zuztak össze.

— Az ólomkatonák gyártásának
megszüntetését kéri a Népszövet-
ségtől. Érdekes tervezetet nyújtot-
tak be a napokban a Népszövet-
séghez. A tervezet azt az ajánlatot
tartalmazza, hogy az ólomkatonák
gyártását és az azokkal való játé-
kot tiltsák be. Az ajánlatot azzal
indokolják, hogy az ólomkatonák-
kal való játszás káros a gyermekek
szellemére, mert háborúra uszítja
őket.

— A perzsa sah személyesen
vert meg egy főpapot, mert az meg-
sértette a királynőt. A perzsa sah
felesége a mecsetben végzett ma-
gánájtatossága közben, azt gondol-
va, hogy egyedül van a mecsetben,
félrevonta fátyolát. Egy imám, aki
észrevette ezt, súlyos sértésekkel
illette a királynét „szemérmetlen”
viselkedése miatt. A sah, akit tele-
fonon értesítettek az eset felől,
személyesen ment a mecsetbe, meg-
ragadta s megverte az imámot. A
sah ezután visszakísérte a király-
nét Teheránba, a papot pedig su-
lyos pénzbírsággal sújtotta.

— Legalább 50 betörést követett
el. A rendőrségnek sikerült elfog-
nia Kolozsvár egyik régóta körö-
zött rossz hírű bűnözőjét, Miron
Pantilicát. A rendőrségen 7 kolozs-
vári betörést ismert be. Nyilvánar-
lás szerint Miron Pantilica katona-
szökevény és ez év folyamán gyl-
kosság miatt 10 évi kényszermun-
kára volt ítélve. Azonban börtöné-
ből megszökött és mintegy 50 be-
törést és tolvajlást vitt véghez. A
vizsgálatot megindították a nagy-
stíliú betörő ellen.

Ha felmegy Budapestre

okvetlenül keresse meg a

Clarus kert Kabarét,

ahol mindig találkozik
erdélyi ismerősökkel.

BUDAPEST, Rákóczi-ut
15.

— Öngyilkosságot követett el
egy banditavezér huga a ruzs
miatt. Az „articsókakirály”, Ciro
Terranova név alatt ismert new-
yorki banditavezér szigorú erköl-
csi prédikációt tartott 18 éves uno-
kahugának, Joy Terranovának,
mert ez arcpirosítót s ajakrudat
használt. A leány annyira a szívé-
re vette a dorgálást, hogy öngyl-
kosságot követett el.

— Elvágta a vonat. Toadreu
Lungoci rádauti illetőségű laka-
tos, amikor a vagonok felülvizs-
gálását végezte Dornesti állomá-
son, az 561-es szerelvény kerekai
alá került, amely levágta a lábát
többől. A rádauti kórházba szállitot-
ták, ahol rettenetes kínok között
kiszenvedett. Az elhalt még java-
korabeli ember volt, alig 41 éves
és három árva gyermeket hagyott
hátra.

— Egy szegény kovácmester
csodagyermek. A miskolci Hubay
Jenő-díját az idén egy 11 éves fiu
kapta. A kitüntetett gyermek Zöldi
Sándor, emődi kovácmester fia.
A zeneiskola büszkesége igen sa-
nyaru sorban él, szülei rendkívül
nehéz viszonyok között vannak.
Nem telik iskoláztatásra sem.
Emellett Emődön lakik s onnan
járt be Miskolcra a zeneiskolába s
a piaristákhoz. A szegénység és
nélkülözés, a korai felkelés és ké-
sőnlefevés meglátszik rajta. De
arca és a szeme csupa szellem. Ta-
nárai benne látják a magyar hege-
düművészet új csillagát. Olyan te-
hetség, amely a legritkábban terem
nemcsak a magyar földön, de a vi-
lágban is. Miskolc társadalma a ta-
nárok kezdeményezésére most ak-
ciót indít, hogy a fiu sorsán eny-
hítsenek és biztosítsák a jövő évi
iskoláztatását.

— Olajozni fogják az uccákat. A
városi köztisztasági ügyosztály,
amelynek vezetését nemrégiben
dr. A. T. Muresan városi tanácsos
vette át, programjába vette az uc-
cák és terek tisztántartását. A
program végrehajtása megkezdő-
dött s az uccákról kezd eltűnni az
évek hosszú során összegyűlt sze-
méthalmaz. Kolozsvár új arculatot
kezd felvenni. Most, amikor az
uccák szeméthalmazai eltűntek,
sor kerül a köztisztasági program
második részének megvalósítására
is. Ez a program nagyvárosi min-
tára akarja Kolozsvár köztisztasá-
gi állapotát fejleszteni. Az első lé-
pés, amely ebben az irányban tör-
tént az, hogy az uttesteket olajoz-
ták, miáltal a rohanó autók nyo-
mán nem száll fel a por és nem
veszélyeztetik a felszálló bacillu-
sok milliárdjai az emberek egész-
ségét. A sétatéri utak olajozása
már folyamatban van. Rövidesen
sor kerül a többi ut olajozására is.

Terjessze mindenütt
a „Jóreggelt!”-et

Csodálatos módon négy gyilkost sikerült egy nap alatt elfogni a kolozsmegyei csendőrségnek

Az erdőbe menekült a tordaszentlászlói szép leány csalódott szerelmese Reménytelen szerelme miatt két jóbarát tette el láb alól a kardosfalvi tizenhatéves szolgalegényt

CLUJ-KOLOZSVÁR. A „Jóreggelt!” tegnapi számunkban beszámoltunk arról a felháborító gyilkosságról, amellyel Mateias Péter József Bács községi legény kioltotta Lota Borco nevű szép szerelmesének az életét. A szerelmes leány, mert a szép hajdon nem hallgatta meg vallomásait és a bálban nem akart vele táncolni, elment a koresmába, ott leitta magát, majd éjnek idején belopózva az alvó leány ablakán,

hűtlen kedvesének szívébe döfte éles kését.

A halálhőrgésre felfigyelt szülők azonnal üdözőbe vették a gyilkost, de az eltűnt az éjszakában. Az esetről értesült a csendőrség is, amely kezébe vette a nyomozást. Erélyes hajsza indult a megszökött gonosztevő után.

Az éjszaka folyamán aztán a tordaszentlászlói erdőben sikerült is elfogni a bujkáló legényt.

Bilincsbeverték Mateias Péter Józsefet, a falu rosszat és az álmából felvert község szemeláttára kísérték szuronyokkal körülvéve a csendőrlaktanyára. Ma délelőtt adták át az ügyészségnek, ahol Pastia vizsgálóbíró folytatja a további vizsgálatot.

A kardosfalvi szolgalegény meggyilkolása ügyében

is lázas munka jutott osztályrészül az elmúlt napon a kolozsmegyei csendőrségnek, amelynek csodálatos sikerrel tett eleget. Szintén a tegnapi „Jóreggelt!” számunkban adtunk elsőnek hírt a Bács község határában történt megdöbbentő gyilkosságról is. A gyilkosság áldozata Drágan János kardosfalvi szolgalegény, aki előző napon eltűnt gazdája házából. A csendőrség a legnagyobb eréllyel nyomozni kezdett a még teljesen ismeretlen gyilkos után. Tegnap este Bács határában két különös viselkedésű legényre figyelt fel az őrző, akiket azonnal gyanuba fogtak és a megejtendő kihallgatás céljából mindkettőt letartóztatták.

A két legény, Szekeres László és Szabó János a laktanyán a keresztkérdéses vallatások sulya alatt megtört és

bevallották, hogy ők ölték meg Drágan Jánost, mert mind a hárman egy leányt szerettek és emiatt folytonos ellenségeskedés volt közöttük.

A leány Drágan szerette és ők ezt nem tűrhették tovább. Ezért csalták el barátságos mosolygások között és amikor a kőbányához érkeztek, a náluk levő vándorbotl rátámadtak és addig ütötték, amíg kiszenvedett. Az elfogott gyilkos legényeket átadták az ügyészségnek. Az ügyben Pastia vizsgálóbíró kezdte meg a további kihallgatásokat.

De érdekes a tízévre elítélt és börtönéből öt év óta megszökött rablógyilkos viharos multja is.

1927-ben a kolozsvári törvényszék 10 évre elítélte Fort János Rogozal községi rablógyilkost, akinek több betöréses lopás és egy emberélet kioltása terhelte lelkiismeretét. Az ítéletet a vádlott nem felebbrezte meg, hanem rögtön megkezdte büntetésének leülését. Azonban rövid idő alatt módot talált arra, hogy a börtön ajtaján kívül érezze magát. Egy reggel a börtönőr azon vette észre magát, hogy a gondjaira bízott elítélt megszökött. Nyomozást indítottak, de Fort Jánost mindmáig nem sikerült elfogni. A gyilkos minden további nélkül visszament falujába, hogy abba maradt gazdaságát folytassa. A retteget házban a falubeliek többször látták a vad, torzonborz külsejű embert. Jelentést is tettek a csendőrségnek, amely többször rajta akart ütni a titokzatos börtönszökevényen, de egyszer sem sikerült őt otthon találni. A munka pedig tovább folytatódott a hamis uton szerzett földeken. A büntetése elől elmenekült gazda

minden évben betakarította évi termését, rendbetett mindent a háza körül,

de szellem módjára eltűnt mindig üldözői elől.

Az utóbbi időben a folytonos üldözések elől azonban már szinte menekült otthonról és csak nagy-néha tért ismét vissza. Már a felháborodott falu népe is folytonos figyelemmel kísérte, s amikor tegnap ismét megjelent a faluban az eltűnt gazda, hogy lekaszálja felburjánzott réjtjét, a falu népe értesítette a Hodos községi csendőrséget. A csendőrmester és két közcsendőrként civilbe öltözve kimentek a gyilkos elfogására. A közcsendőrként beszédelegyedett a gyilkossal, majd menni készült. De ez csak látszat volt. A hátához került Fortnak, egyszerre rávetette magát és rövid birkózás után a hatalmas erejű embert az elősiető segítséggel együtt ártalmatlanná tették. Husz töltényt és egy forgópisztolyt találtak a támadásra mindig kész gyilkosnál. Fort Jánost amint már megírtuk, a kolozsvári ügyészségnek adták át, ahol megkezdte további büntetésének leülését.

Meg kell találni a módját a kontárok törvényes állapotba való helyezésének

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az iparostársadalom problémái között jelentős helyet foglal el a kontárkérdés. Az iparosok, akik a gyenge kereseti lehetőségek mellett is jelentős összegű adókat fizetnek, méltán tiltakoznak a kontárok működése ellen, akik a kereseti lehetőségek-től megfosztják őket.

A kolozsvári iparostársadalom már régebbi idő óta közös erővel igyekszik a gombamódra szaporodó kontárokat lefűlelni. Nap-nap után érkeznek az iparhatóságok és az Ipartestülethez feljelentések a leleplezett kontárokról, akik a közterhekből való részesedés nélkül igyekeznek egzisztenciát biztosítani maguknak. Ilyen esetekben az iparhatóság nagyobb büntetéssel bírságolja meg az illetőket.

Az iparosoknak van azonban egy olyan rétege is, akiknek a gazdasági konjunkturában megvolt a szabályos iparengedélyük, azonban a fejetejére fordult gazdasági helyzet az ezzel párhuzamos rossz üzletmenet arra kényszerítette őket, hogy az iparengedélyüket visszaszolgáltassák s így mentesüljenek egyúttal az adófizetés-től.

Ezek az iparosok, ha akadt munkájuk, azonban tovább dolgoztak s ha a hatóság emberei megcsípték munkaközben bizony 10—20 ezer lejes bírságokat is fizettek.

Ugy a pénzügyi, mint az iparhatóságoknak módot kell talál-

niok arra, hogy azokat az iparosokat, akik eddig iparengedéllyel rendelkeztek, de a rossz üzletmenet miatt kényszerültek iparengedélyük visszaszolgáltatására, munkaalkalom esetén enyhébb elbírálásban részesítsék és adják meg a lehetőséget arra, hogy a gazdasági helyzet javulásáig

valamely alkalmi vagy ideiglenes iparengedéllyel, más törvényes módon folytathassák iparukat.

Mert ezekkel az iparosokkal, azonban már nem lehet más megoldást találni s ha ezt a lehetőséget nem keresik meg, úgy ők tovább folytatják azért a munkát, de ebből sem az államnak, sem az iparostársadalomnak semmi haszna nem lesz. Ugy ellenben legalább valami visszatérülne az államnak is egy kisebb adó formájában s a legális iparostársadalomnak is eltűnne ez a legnagyobb el-
lensége.

Csikágó magyar származásu polgármestere Budapestre érkezett

BUDAPEST. Csermák, a csikágói polgármester, tegnap Budapestre érkezett. A magyar származásu polgármester a város viszonyait, közigazdaságát és vezetését akarja tanulmányozni.

Spanyolországban ismét kitört a forradalom

MADRID. Tegnap Granadában nagy kommunista fölkelések voltak, amelynek folyamán 174 házat gyújtottak fel. A spanyol kormány katonai csapatokat küldött ki a kommunista felkelés leverésére. A granadai polgárőrség vezetőjét letartóztatták.

Vakmerő zsebtolvajlás a Kolozsvár-bukaresti gyorsvonaton

CLUJ-KOLOZSVÁR. Vakmerő zsebtolvajlás történt tegnap éjszaka a Kolozsvár-bukaresti gyorsvonaton. Székelykocsárd állomás közelében egy ügyes zsebtolvaj ki-lopta Milos Costin jugoszláv állampolgár pénztárcáját, amelyben utlevél és igazoló iratai kívül 20 ezer lej értékű idegen valuta volt. A meglopott jugoszláv állampolgár a vakmerő zsebtolvajlásról megtette jelentését a tövisi rendőrségnek, ahol bevezették a nyomozást.

Tizenötévre ítélték egy gyermekgyilkos apát

SZEGED. Kegyetlen gyermekgyilkosság miatt vont felelősségre a törvényszék egy jómódu fiatal gazdát, Mezőkövácsháza községben, aki megölte térvénytelen gyermekét, a huszhónapos Szakál Erzsébetet. Sótér József, így hívják a gyilkost, előbb felbérlette egy barátját, hogy roszdás tüvel szurkálja össze a gyermeket. A gyermek azonban nem kapott vérmérgezést semmi baja sem történt. Ezután határozta el Sótér, hogy megöli a gyermeket. Junius 15-én egy óvatlan pillanatban belopódzott Szakál Erzsébet házába és az alvó gyermek torkát egy nagy konyhakéssel átvágta. A törvényszék rövid tárgyalás után Sótér Józsefet tizenöt évi fegyházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Megkerült a rendőrtolvaja

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az elmúlt éjszaka az ötödik kerületi rendőrségre vitték be Nagy János Hegy-völgy-uccai lakost, aki gyanús viselkedésével fölkeltette a környékbeli lakók gyanúját. A rendőrségen kiderült, hogy Nagy János hosszabb ideje áll körözés alatt, s több betöréses lopás nyomja a lelkiismeretét. A letartóztatott betörő két nappal ezelőtt az egyik rendőrbiciklijét lopta el, amelyet széjjelszedett s a gép alkatrészeinek egy részét már el is adta. Nagy Jánost holnap adják át az ügyészségnek.

Villany-, házitelefon-, csengő- és vízvezeték-szerelési munkákat tökéletesen, jól és olcsón végez

Nádler,

Strada Avram Iancu (Petőfi-u.) 17. szám.